

Recull de Premsa

Jaroussky canvia l'arabesc catòlic per l'austeritat luterana

Crítica

XAVIER CESTER
 BARCELONA

Philippe Jaroussky PALAU DE LA MÚSICA
 14 DE NOVEMBRE

El càlid aplaudiment de rebuda evidenciava que, després del pas pel Liceu i l'Auditori, Philippe Jaroussky tenia el Palau conquerit sense necessitat d'obrir la boca. En acabar el concert, la rendició era completa, amb el mèrit afegit d'un programa aquest cop més dens, sense (quasi) floritures. Aparcant la piroècnia virtuosística dels herois operístics per a castrat i els arabescos perfumats del repertori sacre catòlic, el contratenor francès s'ha endinsat en l'austeritat luterana amb tres cantates de marcat caràcter mortuori. Compositor prolífic en una era ja de per si abundosa, Telemann va presidir la primera part amb les evocacions de l'agonia de Crist, el to pietista de les quals no excluïa puntuals excursos d'una sorprenent lleugeresa. L'ària conclusiva de *Jesus liegt in letzten Zügen* va ser una de les escasses oportunitats que Jaroussky va tenir per desplegar el seu enlluernador virtuosisme, però en la resta de peces la lluminositat de la veu i una ajustada musicalitat, així com l'agombolament optim de l'Orquestra Barroca de Freiburg, van fer meravelles.

La cantata *Ich habe genug BWV 82* de Bach és el prec d'una ànima ablanida que espera la mort amb la música més commovedora possible. Si, tot i una hipnòtica aportació instrumental presidida per l'eloquènt oboè d'Ann-Kathrin Brüggemann, una versió més incisiva que la que va oferir Jaroussky és plausible, va ser impossible no deixar-se bressolar per la dolçor salvífica amb què el contratenor va atacar l'ària *Schlummert ein*, un d'aquells moments que et transporten al setè cel sense bilet de tornada. —

►16 Noviembre, 2016

Jaroussky seduce con Bach en su debut en el Palau

El contratenor estuvo acompañado por la Orquesta de Friburgo

JAVIER PÉREZ SENZ, **Barcelona**

Casi al final de velada, tras una primera parte anodina, saltó la chispa de la emoción y Philippe Jaroussky tocó el cielo en su debut en el Palau de la Música con una bellísima interpretación del aria central de la *Cantata Ich habe genung, BWV 82*, de Johann Sebastian Bach. La expresividad y la sensibilidad del famoso contratenor francés encontró en la austera belleza bachiana el vehículo ideal para su canto más íntimo, arropado por la perfección instrumental y la delicadeza sonora de la Orquesta Barroca de Friburgo, dirigida por Petra Müllejans.

Para un artista acostumbrado a despertar pasiones con el furor vocal de la ópera barroca y el repertorio de los castrados, cantar, por primera vez en su carrera, cantatas de Bach y Georg Philipp Telemann en alemán supone un desa-

fio musical y estilístico que entraña no pocos riesgos. A este repertorio ha dedicado su nuevo disco, junto a la orquesta de Friburgo y, de hecho, su bautismo concertístico en el templo modernista, en el ciclo *Grans Veus de Palau 100*, forma parte de la gira de presentación de su última grabación, consagrada a los dos grandes compositores barrocos alemanes.

A pesar de la cálida acogida de un público deseoso de verle en acción —Jaroussky tiene una legión de fans en Barcelona que no olvidan sus gloriosas veladas en el Liceo y el Auditori—, la primera parte del concierto transcurrió en un clima de frialdad y asepsia musical. El cotizado contratenor no tiene ni los graves ni el color ni la fuerza dramática que requiere esta música, y su dicción alemana, poco incisiva, tampoco ayudó a la hora de transmitir las emociones.

Se disfrutaron, pero sólo a ráfagas, momentos de gran musicalidad y pureza vocal, pero en este repertorio sacro convenció más la orquesta que el célebre solista; la calidad de la formación barroca con instrumentos de época que lidera con la violinista Petra Müllejans brilló tanto en las oberturas como en el delicado acompañamiento.

La plena sintonía artística con los músicos permitió saborear detalles de gran virtuosismo, pero el carisma de Jaroussky sólo emergió en su plenitud con Bach: la música llegaba al público con más naturalidad y emotividad, y la delicadeza del canto, rico en matizes, conquistó el Palau. Tras repetir, como propina, una aria de Telemann, apostaron por el encanto de Bach para cerrar la velada con una preciosa interpretación del *Laudamus Te*, de la *Misa en si menor*.

El contratenor durante su actuación en el Palau. / LORENZO DI NOZZI

Jaroussky fascina amb música sacra

CRÒNICA El contratenor francès va omplir de bellesa mística el Palau amb Bach i Telemann

|| CÉSAR LÓPEZ ROSELL
 BARCELONA

Un Philippe Jaroussky allunyat dels focs d'artifici dels repertoris que li han donat la fama va conquistar el Palau dilluns amb peces cabdals de la música sacra. La interpretació de les cantates de Bach i Telemann, gravades en el seu primer disc en alemany, va provocar el deliri d'un públic entregat a la delicadesa i el refinament de les composicions. El cristal·lí timbre del contratenor francès, acompanyat per una magistral Freiburger Barockorchester, va convertir la vetllada en una de les més inoblidables del cicle de grans veus.

El compromís de l'artista va brillar amb un programa al qual s'ha enfrontat en el moment precís de maduració de la seva veu. La bellesa de la tristesa i el misticisme d'aquestes creacions van trobar expressivitat dramàtica, calidesa, afinació i brillantor en un cant especialment lluminós en els aguts. Un repte que va superar amb nota mostrant la seva bona dicció en l'idioma i una excel·lent recreació de l'esperit de les àries i els recitatis.

La formació alemanya, dirigida per la concertino Petra Müllejans,

va arrodonir una de les seves millors actuacions. Poques vegades es dóna una conjunció tan perfecta i còmplice com la que estan vivint en aquesta gira de *Sacred cantatas* músics i artista. Els duos d'Ann-Kathrin Brüggemann (oboè) amb el contratenor van ser sublims, sobretot a *Ich habe Genug*, de Bach. Igualment brillant va ser la intervenció de la solista amb Müllejan acompanyant la imponent ària *Mein liebsten Helland* de Telemann.

DEL DOLOR A L'ESPERANÇA // El concert va seguir el procés dramàtic molt semblant d'obres que viatgen del dolor a l'esperança, tant amb Telemann com amb Bach. Després de l'obertura de la *Passió segons sant Mateu*, del primer, i amb una altra de la *Brockes Passion* al mig, el cantant va desgranar amb sentit i sensibilitat les cantates *Der am Ölberg zagende Jesus* i la meravellosa *Jesus liegt in letzt Zügen*, reflex d'una actitud alliberadora davant la mort.

El públic es va entregar després d'una gran interpretació de les obertures simfòniques de tres cantates de Bach i la citada *Ich habe genug*. Dues propines, dedicades als dos compositors, entre elles una de la *Missa en si menor*, van posar un final brillant. =

CRÍTICA DE CLÀSSICA

El cant hedonista

Philippe Jaroussky

Intèrprets: Philippe Jaroussky, contratenor. Ann-Kathryn Brüggemann, oboè. Freiburger Barockorchester. Petra Müllejans, concertino/directora.
Lloc i data: Palau de la Música Catalana (14/XI/2016)

JORDI MADDALENO

Un Palau de la Música ple i fervent per l'aparició del contratenor francès Philippe Jaroussky, actual top de la plèiade de cantants d'òpera solistes d'aquesta corda tant personal com addictiva, feia preveure una gran cita musical. La veu li ha madurat, és més ampla i li permet fruir amb facilitat per un registre mitjà i greu, com va quedar palès en la cantata de Bach que va deixar muda una audiència captivada per un artista en plena maduresa i ús d'un instrument privilegiat.

La primera part, dedicada a Telemann, ja va deixar clar l'estat de gràcia dels intèrprets, una fantàstica Freiburger Barockorchester i un concentrat i empàtic Jarou, que van encisar per la teatralitat de les dues cantates: *El temorós Jesús a la muntanya de les oliveres i Jesús es troba en l'etapa final*. Però va ser amb la grandiosa *Ich habe genung* bachiana on la serenor i profunditat de la música va deixar astorat literalment el públic amb les àries de la cantata. A *Ich habe genug* (Ja en tinc prou), l'atmosfèrica introducció amb solo d'oboè obbligato per l'exquisida Ann-Kathrin Brüggemann va deixar en safata que el solo de Jaroussky llisqués com un fil de seda transparent i punyent sobre l'orquestració idílica, produint una simbiosi d'una serenor transcendent abassegadora. I encara en la segona ària, *Schlummert ein, ihr matten Augen* (Adormiu-vos ulls cansats), la veu de Jaroussky es mostrà com un instrument perfecte, amb un ús dels pianissimi i del registre agut lluminós i uns greus transcents, combinat amb un fraseig immaculat i una preocupació per l'explicació del text, van aconseguir aturar el temps amb un cant hedonista inoblidable. Ovació final i dos bisos van tançar una vetllada per no oblidar. ●

► 16 Noviembre, 2016

LA PROGRAMACIÓ DE TV

«La Voz» viurà una de les seves gales més intenses

TELECINCO | 22.00 H

Última oportunitat per donar el salt a la tercera i definitiva fase de *La Voz*, en una de les nits més difícils i emocionants per als coaches Alejandro Sanz, Malú, Manuel Carrasco i Melendi.

La televisió de Lorena Gómez, a l'«APM?»

TV3 | 22.00 H

La cantant Lorena Gómez, exconcursant d'*Operación Triunfo*, explicarà com veu la tele, mentre en Peyu mostrarà els nyaps de Cerdanyola del Vallès i parlarà amb els savis de la vila.

«Tria33» entrevista el nou director de l'Orfeó Català

33 | 22.05 H

Jofre Font accompanyarà el músic londinenc Simon Halsey, el nou director de l'Orfeó Català, a fer un recorregut pel modernisme de Domènech i Muntaner per Barcelona.

Jaume Plensa: «A nivel cultural, Barcelona se ha despistado un poco»

► La Galería Senda celebra 25 años con una exposición del artista barcelonés

MARÍA GÜELL
BARCELONA

Tras la buena nueva de que la escultura de «Carmela» se queda los próximos ocho años como fiel guardiana del Palau de la Música, ahora aplaudimos la exposición «El Bosque Blanco» en la Galería Senda. «Celebramos los veinticinco años de la Galería Senda con esta exposición de Jaume Plensa», anuncia Carlos Durán en la buhardilla de la nueva sede de la calle Trafalgar. Un invitado de lujo y muchos micrófonos para grabar las palabras de este artista barcelonés tan querido en el mundo entero y tan poco estimado por las instituciones de aquí.

«Salvo la incursión en el Palau de la Música, la última vez que expuse en Barcelona fue hace ocho años en la Galería Toni Tàpies», destaca Plensa que está muy orgulloso de ser barcelonés y que trabaja en silencio desde su estudio camuflado en un polígono industrial.

«Homenaje al individuo»

Ahora podemos disfrutar de su última producción que se adapta a la perfección a las características de esta galería. «Cuando hablamos de la gente se pierde la individualidad de las personas y cuando muere alguien desa-

parece toda la información que ha acumulado en sus años de vida... Esta exposición es un homenaje al individuo», reflexiona Plensa que ha invadido el suelo y las paredes de Senda.

«El artista estuvo aquí pintando directamente sobre las paredes el rostro de estas niñas que le atraen desde hace años -destaca Carlos Durán mientras señala uno de estos rostros que se diluye en la pared-. Es una muestra íntima que invita al diálogo entre el visitante y las obras».

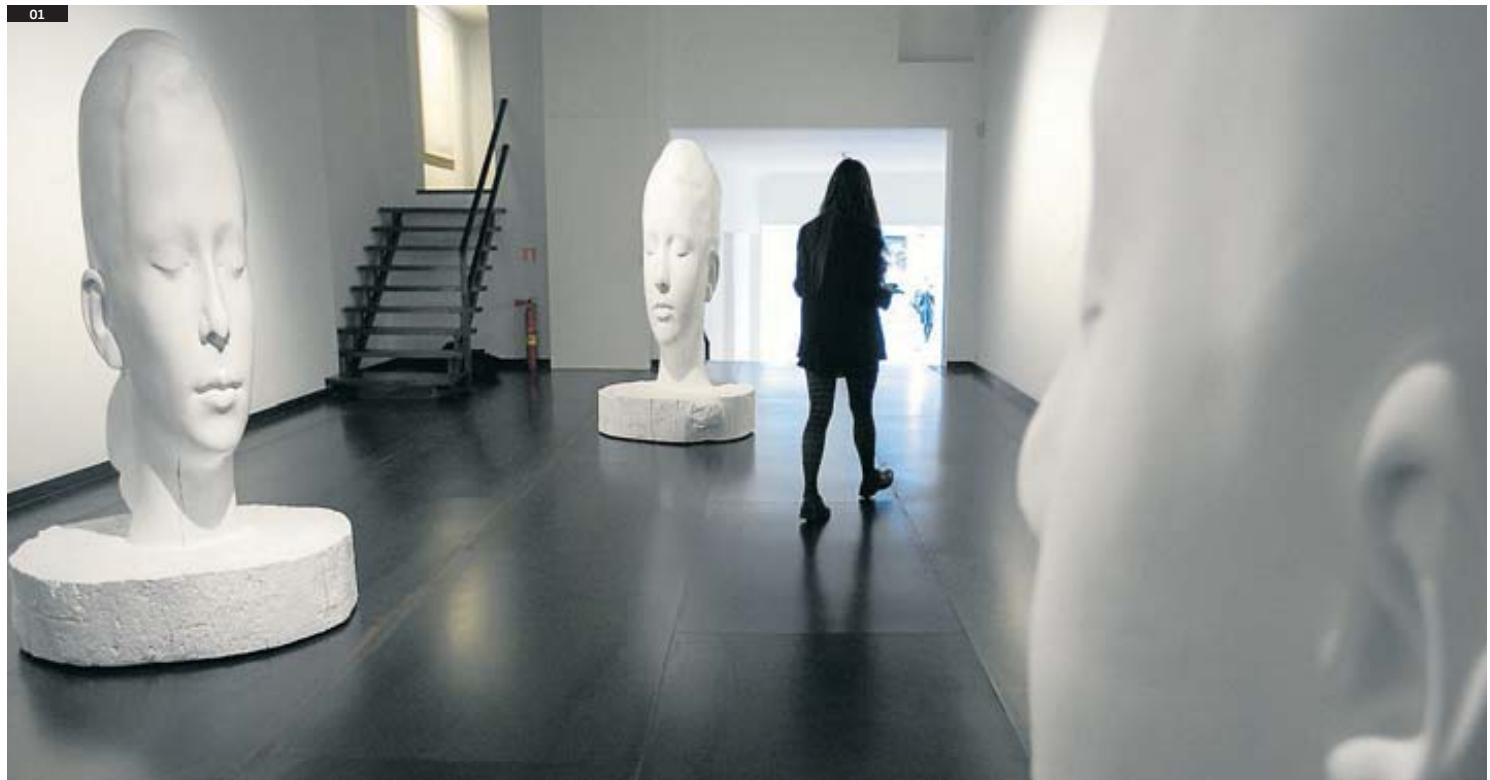
«He querido pintar en las paredes para cambiar la arquitectura y he plantado unas esculturas de rostros de niñas esculpidas en un molde de madera que luego paso a bronce», añade Plensa que cree que la madera está siempre viva. El título, Bosque Blanco, «hace referencia a un bosque que nunca he visto pero que imagino. El suelo de Senda consigue que parezca que las esculturas están sobre agua».

Celebremos esta doble coincidencia de Plensa en un territorio que apenas dista dos minutos a pie. «Lo mismo que me ha pasado con «Carmela» que la gente quería que se quedase me ha ocurrido en otras ocasiones como recientemente en la ciudad de Toledo (Ohio). Me piden la obra para un tiempo y ya no la recuperan...», concluye con una sonrisa en los labios. Toronto, Seúl, Nueva York, Bangkok son algunas de las ciudades que esperan su visita. Respecto a su ciudad natal opina que «Barcelona a nivel cultural se ha despistado un poco». Clama una ley de Mecenazgo y reivindica que la cultura vuelva a tener su protagonismo.

«White Forest (Duna)», obra de 2015 de Jaume Plensa

► 16 Noviembre, 2016

01. Les escultures són de bronze però conserven el rastre dels mottles de fusta d'on provenen. 02. Jaume Plensa amb una de les seves peces. CRISTINA CALDERER

Els fràgils cossos eterns de Plensa

La galeria Senda presenta 'Bosc blanc', la primera exposició de l'artista a Barcelona des del 2009

ANTONI RIBAS TUR
BARCELONA

Jaume Plensa segueix arrencant nous matisos dels seus caps de noies adolescents amb els ulls tancats. Són una de les línies més exitoses de l'última dècada de la seva obra, com fa poc s'ha pogut observar a Barcelona amb la *Carmela* instal·lada davant del Palau de la Música, però sembla que encara els queda recorregut. Els tres caps que exposa a partir d'avui a la galeria Senda amb el títol de *Bosc blanc* tenen una càrrega dramàtica. Les escultures estan realitzades en bronze, però conserven les esquerdes dels mottles de fusta de cedre africà d'on provenen. Aquestes esquerdes amenacen la innocència, la introspecció i la serenitat d'aquestes noies i adverteixen al públic que la joventut i la bellesa són efímeres: el tòpic clàssic del *tempus fugit* traslladat al segle XXI.

Abands d'aquestes tres peces, Plensa hi ha col·locat una escultura de basalt com les que va exposar a Ceret l'any passat. El negre del basalt contrasta amb el blanc de les altres tres i anticipa la seva "conversa silenciosa", com en diu Plensa. Mentre que les imperfeccions de la pedra potencien el somieig en què

està immersa la figura, els defectes de les tres peces de bronze, finalitzades aquest any, adquireixen una certa càrrega existencialista. "La fusta sempre està viva, s'està bellugant permanentment i si la passes a bronze és com si fixessis un moment que ja no existeix. Aquests models de fusta que vaig treballar van començar a obrir-se i a trencar-se i quan em va semblar que era el moment idoni, vaig treure el mottle", explica l'artista, que també compara l'organicitat de la fusta amb l'envelleixement del cos. "Conservo els mottles, i segueixen evolucionant", subratlla.

Una exposició íntima

Bosc blanc és la primera exposició de Jaume Plensa a la galeria Senda, que aquest any celebra el 25è aniversari, i la seva primera mostra a Barcelona des de l'any 2009. Al director de l'espai, Carlos Duran, li agradarà consolidar la seva relació amb l'artista. "No és una exposició petita, sinó íntima", subratlla Plensa. Els preus de les obres estan entre 30.000 i 350.000 euros.

Amb els caps, l'artista segueix treballant en la idea del dialeg entre l'individu i la col·lec-

Critic
"A nivell cultural Barcelona s'ha despistat una mica", diu l'artista

02

tivitat i reivindicant que cadascú se submergeixi en el seu món interior. "Moltes vegades quan estem dins un bosc veiem tots els arbres igual, però si el mirem amb atenció veiem que cada un és únic i no es pot reemplaçar per un altre", diu l'artista. "Sempre he pensat que quan parlem de la societat -afegeix- generalitzem i perdrem la idea de la individualitat de cada persona. Ho he dit moltes vegades: quan algú mor, és com si es cremés la Biblioteca d'Alexandria, com si desapareguessin ciutats i continents".

A més de les escultures, la mostra inclou vuit dibujos de rostres en la llinita dels que va exposar a la basílica de San Giorgio Maggiore durant la passada edició de la Biennal de Venècia d'art. Quatre estan fets a les parets de la mateixa sala on hi ha les escultures. "Els dibujos emmarcats són com una illa autònoma dins un espai", diu l'artista. En canvi, els que ha fet damunt els murs tenen altres connotacions. "He volgut alliberar el dibuix de la presó del paper i volia que l'arquitectura també acabés formant part de l'obra. Quan els fas directament damunt

la paret fas una cosa molt immediata i que et permet vincular l'espai a un tot. Aquesta dibuixos són gairebé com una imatge fantasmagòrica, molt subtil. Mires els rostres dibuixats i sembla que puguis mirar més enllà dels murs", diu l'artista.

L'agenda de Jaume Plensa segueix plena d'exposicions i projectes d'obres públiques arreu del món. Acaba d'instal·lar escultures de gran format a Londres i a la Universitat de Harvard i està treballant per projectes a Seül, Mont-real, San Diego, Califòrnia, Toronto i Bangkok. "Amb les meves obres passa una cosa molt maca: les acullen temporalment i després ja no les tornen", afirma Plensa. Tanmateix, l'artista va reconèixer que el projecte que va idear per encàrrec de l'alcalde Xavier Trias -un cap gegantí que havia d'anar a l'espió del Gas- ha quedat aparcat. L'exposició que té pendent al Museu Reina Sofia com a guanyador del premi Velázquez i una altra mostra simultània que havia de fer a la Capella del Macba tampoc no tenen la data tancada, tot i que es va arribar a fer públic que serien al llarg del 2018. "A nivell cultural Barcelona s'ha despistat una mica i tots hauríem d'ajudar que tornés al bon camí. És millor la diversitat que la uniformitat", conclou l'artista. ■

► 16 Noviembre, 2016

ARTE EXPOSICIÓN

EL BOSQUE ÍNTIMO DE JAUME PLENSA

Después de siete años, el escultor regresa a una galería de Barcelona con la exquisita muestra 'El bosque blanco' en la nueva sede de Senda

VANESSA GRAELL BARCELONA

Henry David Thoreau se fue a los bosques porque quería vivir profundamente, buscarse a sí mismo, encontrarse en su propio interior. Lo hizo a orillas del lago Walden, donde escribió su célebre tratado de filosofía o diario de la vida en los bosques. Lejos de Massachusetts, en plena ciudad, también hay bosques. Y Jaume Plensa los pinta de blanco. Son bosques de madera, bronce y piedra. Bosques que son pensamientos. Y silencios. «Los bosques representan la idea de individualidad y colectividad, que llevo tiempo trabajando. Cuando vas a un bosque y miras los árboles todos parecen iguales. Pero en realidad todos son diferentes, cada uno es único, son imposibles de reemplazar. Lo mismo ocurre en la sociedad. Y cuando alguien desaparece es como si se quemara una gran librería, como si desaparecieran ciudades y continentes enteros», explica Jaume Plensa en medio de *'El bosque blanco'*, la exquisita exposición que inaugura en la Galería Senda.

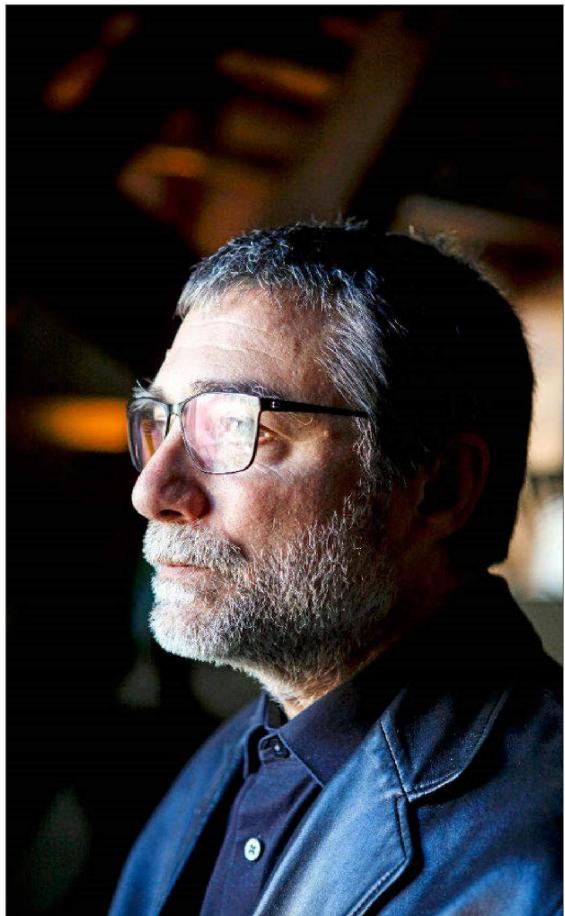
En su particular bosque, Plensa ha tallado en madera los retratos de sus niñas de ojos cerrados (que remiten al sueño, al mundo interior), los ha trasladado a delicados bronces blancos y, después, ha dibujado en grafito sobre las paredes de la galería sus ojos y los labios, como si sus pensamientos se hubiesen escapado, como si quisiese fijar los sueños de sus esculturas. «Quería liberar el dibujo de la prisión del papel, que transformase la arquitectura en parte de la obra. Es como una isla autónoma dentro del espacio. Ésta no es una exposición pequeña, sino íntima. Es una conversación silenciosa entre todos», apunta Plensa, que ha concebido la exposición como una obra en sí misma, especialmente diseñada para la arquitectura de la nueva sede de la Galería Senda (en el 32 de la calle Trafalgar).

Al entrar, una gran escultura de alabastro oscuro, de espalda, recibe al visitante. Un visitante que automáticamente se convierte en un buscador. Porque las obras de Plensa –que fue premio Tendències de EL MUNDO de CATALUNYA

La escultura de bronce blanco 'Lou' y el dibujo 'Slumberland XLV (Carlota)' que Jaume Plensa expone en 'El bosque blanco'.
GALERÍA SENDA

en 2012– le obligan a recorrerlas, a dar la vuelta, a buscar nuevos ángulos para verlas, entenderlas, sentirlas. Es el proceso de anamorfosis, que deforma la escultura, la estira en vertical, la comprime. Una estilización que recuerda a los per-

Jaume Plensa en una imagen de 2015. SERGIO ENRÍQUEZ-NISTAL

sonajes de El Greco. «Empecé a hacerlo en la Crown Fountain de Chicago. No quería hacer un retrato periodístico de la gente, así que alargué las caras pero hice que los ojos y las bocas quedaran siempre en el mismo lugar. Y al hacerlo, vi que sugería una gran espiritualidad, como si sacara la materia. Y en esa inmaterialidad o desmaterialización está la búsqueda del alma», cuenta el escultor. Una búsqueda que también plasma en sus dibujos al grafito, un leve sombreado, apenas un contorno sugerido, de los ojos (siempre cerrados), nariz y labios de una joven de edad indefinida, en transición.

Casi escondida en un recoveco de la galería, hay una de sus esculturas de letras: un pensador abstracto cuya piel, también en bronce blanco, se compone de letras y caracteres de distintos alfabetos. «Trabajo mucho con el texto. Y las células de un texto serían los alfabetos, no necesariamente letras, también notas musicales y fórmulas matemáticas. Las letras son la partitura de nuestra voz», compara el artista. Su particular bosque abstracto, que se inaugura mañana y permanecerá en Senda hasta enero, se alinea así con su *Carmela* del Palau de la Música, la gran escultura que Plensa donó a la ciudad.

Hacía siete años que Jaume Plensa no exponía en una galería de

Barcelona (por cierto, los precios de las obras oscilan desde los 30.000 a los 380.000 euros). En 2009, en el marco de la muestra de la Galería Toni Tàpies también instaló uno de sus poetas de luz sobre un pedestal, en el jardín del Seminario Conciliar de Barcelona, en la calle Balmes. «Si no podemos volar con unas alas, podemos volar con nuestras ideas», dice Plensa de su serie de *poetas/pensadores* (siete de ellos permanecen entre las montañas de Andorra y otros tantos *hablan* en silencio en Niza). Pero quien se pasa la vida en un avión es él. La semana que viene vuela a Corea del Sur para inaugurar una una gran escultura pública en Séul. En su agenda internacional de 2017 ya hay marcadas paradas en Montréal, San Diego, Toronto, Bangkok, Saint Étienne (Francia)... Sin embargo, de las prometidas exposiciones en el Macba y el Reina Sofía, el artista aún sigue esperando noticias. «No hay fechas. Pero no tengo prisa», dice encogiéndose de hombros. Con su habitual elegancia, Plensa se limita a constatar que en los últimos años, «Barcelona se ha despistado un poco a nivel cultural» y reclama «ya» una ley de mecenazgo en España para que la sociedad civil, igual como en Estados Unidos, se implique más en el mundo de la cultura. Quizás así, Plensa tendría más paradas en su propio país.

MOSTRA DE L'AUTOR DE 'CARMELA'

Plensa diu que BCN «s'ha despistat» culturalment

► **L'artista exposa els seus últims treballs escultòrics a la galeria Senda**

|| NATÀLIA FARRÉ
BARCELONA

A Jaume Plensa li roben les peces. En sentit figurat, és clar. Però l'hi prenen de les mans. Li ha passat aquest any a Barcelona, amb *Carmela*, el cap de ferro fos que il·luïa temporalment al davant del Palau de la Música i que per petició popular i generositat seva va cedir. Ara és exposició permanent des de l'octubre, almenys durant els pròxims vuit anys.

Li ha passat tres vegades més en els últims mesos als EUA. La mostra que va preparar per itinerar per Nashville, Tampa i Toledo ha acabat amb quatre escultures menys de les que havia començat, en cada parada s'han quedat una o dues obres. Amb tot, el cas de Barcelona és especialment «emocionant» per a ell, ja que Barcelona és la seva ciutat i «és impossible no estimar el teu lloc d'origen». Ho va afirmar ahir, mentre inaugуrava la seva última exposició a la ciutat, a la galeria Senda, fins al gener.

NOVES CARES // Des del 2009 que no exposava en una sala d'art de Barcelona. I aquest ha sigut el moment adequat, l'espai de la nova galeria Senda (ara al carrer de Trafalgar) «té una escala perfecta per exposar-hi escultures». I és on hi ha les seves noves cares. Realitzades amb fusta, passades a bronze i després cobertes amb una pàtina

► Jaume Plensa, al costat d'una de les seves escultures blanques exposades a la galeria Senda, ahir.

blanca. De manera que per les seves irregularitats semblen de fusta però en realitat són de bronze, cosa que tampoc es veu clar pel color immaculat que llueixen. Un joc. Perquè per a l'artista «el material no és un fi en si mateix, sinó un suport, un vehicle, però mai l'essència». Hi ha un altre joc en l'ús de la fusta (cedre africà), però amb «un missatge de profunditat». Per entendre-ho cal saber que els

retrats escultòrics de Plensa surten d'una foto prèvia. «La fotografia busca el moment efímer i l'escultura parla d'eternitat, aquestes dues contradiccions que intento unir també les té la fusta. Un element viu que es mou permanentment, que s'obre, que s'esquerda, que es trenca... passar-la a bronze és com fixar aquell moment que ja no existirà més, com passa en els retrats».

«Als polítics els falta el coratge del risc perquè sempre tenen eleccions a prop», afirma rotund

Aquesta és la segona vegada des de començament d'any que Plensa exhibeix el seu treball a Barcelona, a l'abril ho va fer al Palau de la Música, però que ningú es faci illusions. Això no vol dir que la ciutat s'hagi reconciliat amb el seu escultor més internacional. La seva exposició al Macba segueix en l'aire; programada en un inici per al 2017, en aquests moments no té data. «Estar esperant notícies. M'han dit que volen fer-la però hi ha problemes de calendari». I la seva megaescultura per a l'espió del gas (un cap de 52 metres) ha quedat definitivament aparcada. Li treu importància. «Si m'haguessin dit que sí a tots els projectes, estaria en un psiquiàtric», diu, però no pot evitar lamentar-se de l'estat de la cultura a la ciutat: «Barcelona a nivell cultural s'ha despistat. No és una crítica. Però si un atleta no s'entrena, no corre; i Barcelona no ha anat a l'entrenament».

LES CRÍTIQUES // La culpa és de tots. De la societat: «Avegades ens falta la tradició de donar, només demanem i exigim, però no som capaços de donar. Entre tots hauríem d'ajudar a fer que Barcelona tornés pel bon camí, ja que hi ha una gran tradició cultural a la ciutat. I de la classe dirigent: «Als polítics els falta el coratge del risc perquè sempre tenen eleccions a prop, de manera que la cultura s'ha convertit en la gran absent, no només aquí, sinó a tot Espanya». La solució: «Hi hauria d'haver una llei de mecenatge. Volem exportar el pa amb tomàquet però no som capaços d'importar el mecenatge. Això em té desconcertat».

Plensa ahir tenia un dia xerraire, així que fins i tot hi va haver paraules per a aquest sector, el més radical de l'art contemporani, que no combregava amb el seu art. «La diversitat és millor que la uniformitat. I l'art té aquesta meravellosa condició d'inexplicable, de manera que Barcelona, la cultura, el món necessiten la diversitat, no s'ha de confondre el gust propi amb la veritat». Queda dit. ■

► 16 Noviembre, 2016

L'escultor exposa alguna de les seves escultures recents i dibuixa a la paret de la galeria Senda, després de més de set anys d'absència a les galeries barcelonines

Un Plensa més íntim

Montse Frisach

BARCELONA

Després que fa unes setmanes s'anunciés que l'escultura *Carmela* es quedava 8 anys més davant del Palau de la Música, Jaume Plensa (Barcelona, 1955) es torna a retrobar amb la seva ciutat natal, aquest cop amb una exposició individual en una galeria, que s'inaugura demà, ben a prop, a més, de l'escultura que acaba de cedir. Feia més de 7 anys que Plensa no mostrava la seva obra en un espai galerístic barceloní (l'últim cop ho va fer a la Tàpies) però ara ha estat el galerista Carlos Duran, de Senda, qui ha "fitxat" el que és l'escultor català viu més internacional en aquests moments.

En aquesta estrena amb la seva nova galeria, Plensa no s'hi ha posat per poca cosa, encara que ell defineix la mostra d'exposició "íntima". Amb un dels temes recurrents en la seva obra actual, els caps de nenes amb els ulls tancats, l'artista ha instal·lat a la galeria quatre escultures de bronze i una de basalt, i ha realitzat quatre dibuixos amb grafit directament a la paret, rostres desdibuixats que malauradament estan destinats a ser esborrats quan l'exposició es clougi. Ja és normal que l'obra de Plensa es mogui en diverses dualitats, entre el volum i la lleugeresa, entre l'aparició i la desaparició.

Deixant ben clar que "mai he estat fiel a cap material", Plensa juga un cert equívoc en els caps de bronze, ja que d'entrada sembla de fusta pintada de blanc. I és que l'origen dels caps és la fusta, deixant visibles les fractures del moviment del material. Així, la peça passa per

L'escultor Jaume Plensa, amb dues de les seves escultures de caps de nena, fetes en bronze, que presenta a la galeria Senda de Barcelona ■ JOSEP LOSADA

tres fases: a partir d'una fotografia, ha esdevingut una escultura de fusta que ha fet de motlle del bronze resultant. "La fotografia sempre m'ha semblat un moment efímer, i l'escultura és un moment d'eternitat. La fusta sempre està viva i en moviment, si ho passes a bronze és com si fixessis un moment que ja no hi és. És el mateix moment del retrat d'un nena, l'agafes un moment i després ja no existeix", expliça Plensa.

De la mateixa manera, l'obra de basalt, instal·lada a l'entrada de la galeria, evoca "la memòria de la pedra, que és brutal, que ha estat lava, que ha estat foc i ningú sabia que a dins hi havia una cara". Aques-

tes nenes somniadores, immerses en el seu món interior, són també "un homenatge a l'individu dins de la col·lectivitat".

L'escultor ha volgut jugar amb l'arquitectura de la galeria, creant un espai "com un tot", afegint-hi els dibuixos de grafit fets *in situ*, dels quals també se'n mostren quatre de semblants en paper. "M'he divertit molt dibuixant a la paret, ha estat com alliberar el dibuix del paper", assegura.

Com ja és habitual, Plensa té quatre escultures permanentes a Barcelona. La instal·lació de *Carmela* ha estat molt ben rebuda per la ciutadania però ha estat objecte de controvèrsia per part d'alguns sectors de l'art contemporani: "Això és alguna cosa que devem tenir al nostre ADN. Crec que com més diversa sigui l'oferta artística, molt millor. No

acaba de fer-se, on se li han quedat una obra. Harvard, Londres, Toronto, San Diego, Bangkok o el museu de Saint Etienne, a França, són només alguns dels llocs on en els mesos vients Plensa exposarà o hi instal·larà una obra.

"Em passa sovint que obres que exposo temporalment ja no acaben tornant...", diu.

Plensa té quatre escultures permanentes a Barcelona. La instal·lació de *Carmela* ha estat molt ben rebuda per la ciutadania però ha estat objecte de controvèrsia per part d'alguns sectors de l'art contemporani: "Això és alguna cosa que devem tenir al nostre ADN. Crec que com més diversa sigui l'oferta artística, molt millor. No

voldria que ningú s'atriuvi que ningú s'atraviesi el bon gust com si fos una veritat".

De la mateixa manera, és crític amb la situació cultural a Barcelona. "Barcelona s'ha distret culturalment", afirma. Respecte al projecte per al litoral que li va encarregar l'excalde Xavier Trias, que ha quedat aparcat, Plensa la-

"Barcelona s'ha distret a nivell cultural. Aquí la cultura sempre ens sembla cara", diu Plensa

menta que "aquí la cultura sempre ens sembla cara i és més una qüestió d'actitud que de diners". I posa un exemple d'un acudit publicat a *The New Yorker*, en el qual es veia un faraó assegut, amb el desert buit al darrere, a qui algú li comenta: "Creus que passaràs a la història per tot el que has estalviat a la comunitat?" L'obra l'hauria pagat la societat civil –conclou–. Però aquí ens falta aquesta tradició tan habitual als EUA, entre altres coses perquè no tenim llei de mecenatge". ■

*
Jaume Plensa. El bosc blanc. GALERIA SENDA. TRAFALGAR, 32. BARCELONA. DEL 17/11 AL 21/11

► 16 Noviembre, 2016

La galeria Senda de Barcelona exposa les escultures de bronze dels rostres en somnis

L'obra íntima de Plensa

JOSEP PLAYÀ MASET
 Barcelona

Després de set anys sense exposar en cap galeria de Barcelona, per primera vegada Jaume Plensa es presenta a la galeria Senda amb *El bosc blanc*. Es una exposició íntima, reduïda, en què es presenten escultures i dibujos de Plensa elaborats aquest mateix any que continuen amb la seva idea de destacar la individualitat dins del bosc de la col·lectivitat.

A la sala principal de la galeria es presenten tres escultures (de dos metres d'alt) de rostres de noies esculpits en un motlló de fusta que després ha passat a bronze i ha pintat de blanc. Sembla que aquests rostres allargats i aplanaats es reflecteixen a les parets,

A 'El bosc blanc' sembla que les escultures es reflecteixen a les parets a través d'uns dibujos efímers

també blanques, on ha dibuixat amb grafit les siluetes d'aquests rostres. Són quatre efigies efímeres que desapareixeran al gener, quan s'acabi l'exposició. "He volgut alliberar el dibuix de la presó del paper i, alhora, transformar l'arquitectura en part de l'obra", va explicar l'artista, davant del que podríem definir com una instal·lació. A l'entrada hi ha un altre rostre, però aquest és de basalt negre, i a l'entresòl es presenten diversos dibujos emmarcats. Es tracta d'unes obres, amb preus de venda entre els 30.000 i els 380.000 euros, que semblen adaptades a les mesures d'aquesta galeria, que ara celebra el seu 25è aniversari al nou local del carrer Trafalgar.

Malgrat que l'exposició gira

entorn de la sèrie de rostres de noies adolescents amb els ulls tancats –"Crec que ja tinc una galeria de 33 retrats"–, la novetat és lús d'uns materials diferents. L'escultor ha modelat les peces a partir d'un tronc de cedre africà. Aquesta fusta amb el pas del temps s'esquerda, i en un moment donat l'artista decideix convertir-la en una escultura de bronze, recoberta amb una pàtina de blanc. Aquesta pàtina "les converteix en peces més serenes, dolces, amb un aire de pureza", cosa que no impedeix que es vegin els nusos i les esquerdes de la fusta, com empremtes del pas del temps. "És com si tinguessin vida interior". Segons Plensa, els rostres sempre són els de noies entre 8 i 14 anys, "l'edat en què la bellesa canvia a una velocitat increïble". Són rostres sempre diversos, com una fórmula per "mostrar la individualitat davant l'arquetip".

Plensa va reaparèixer en públic després que s'anunciés que la seva escultura *Carmela* serà davant el Palau de la Música almenys vuit anys més. L'escultor va expressar la seva "satisfacció" i va justificar la cessió gratuïta a la ciutat perquè "hem de tornar a la societat el que ens ha donat". Va explicar que al febrer tindrà una nova exposició a Nova York, en una galeria privada, i que ara mateix un membre del seu equip és a Seül per instal·lar una obra exterior. Va recordar, a més a més, que a Ohio li acaben de comprar una escultura de set metres d'alt, que formava part d'una exposició itinerant que abans va passar per Nashville i Tampa, ciutats on també li van comprar una de les peces. I ja està treballant per exposar escultures seves els propers mesos a la Universitat de Harvard (instal·larà un cap de ferro fos als jardins), a Londres, Mont-real, San Diego, Toronto i Saint-Etienne (França). En canvi, va donar a entendre que les exposicions anunciades al museu Reina Sofia de Madrid i al Macba de

Les escultures de Plensa són de bronze, tot i que juguen a la confusió amb el marbre i la fusta

"Barcelona s'ha despistat"

■ "No espero notícies", va dir ahir Jaume Plensa respecte al projecte d'instal·lar una gran escultura seva prop del port de Barcelona. Va reconèixer que és una idea "aparcada" i ho va atribuir a "un tema d'actitud, no de diners". Va recriminar als polítics "la seva falta de coratge i la por

del risc atesa la proximitat de les eleccions" i es va referir a l'absència d'imaginació i voluntat per convèncer la societat civil, tot i que va lamentar la falta d'una llei de mecenatge. "M'estimo molt Barcelona, però culturalment s'ha despistat una mica", va afegir, sense entrar en més detalls.

Barcelona no tenen data prevista i que en aquests moments no hi ha cap contacte amb els responsables dels dos centres. Sobre les seves dificultats per tenir obra pública o exposar al seu propi país, va explicar que "aquí o tots estem d'acord amb un projecte o no es fa res". I va rematar la qüestió assenyalant que "l'art és inexplicable i no es pot confondre el gust propi amb la veritat". Per Plensa, "és millor la diversitat que la uniformitat", i no creu "que ningú pugui atribuir-se el bon gust".

MÚSICA

Simple Minds i Tony Hadley, al Festival del Mil·lenni

X.C.
 BARCELONA

Simple Minds, Tony Hadley (excantant de Spandau Ballet), The Divine Comedy i el retorn als escenaris de Jarabe de Palo són alguns dels punts forts del 18è Festival del Mil·lenni, que ha canviat de patrocinador principal. Ja no és Banc Sabadell, sinó Cervezas Alhambra. Això sí, la programació artística manté el tarannà heterogeni de sempre, amb veterans de la cançó melòdica, grups que van assolir l'èxit mundial als anys 80 i 90, noms contrastats de la música catalana i espanyola, descobriments europeus, pop-rock, cançó d'autor, flamenc i fins i tot algun apunt líric.

Fidel a aquesta manera de fer, el director del festival, Martín Pérez, ha lligit més de cinquanta concerts en diferents espais de Barcelona igualment heterogenis: el Liceu, L'Auditori, el Palau de la Música i les sales Apolo, Bikini, Razzmatazz i

Barts. A més, en aquesta edició sumarà dos escenaris més: el Casino l'Aliança del Poblenou i El Molino. Aquest últim acollirà tres xous dels Antílopez, el duo còmic format per Àngel Márquez i José Félix López conegut sobretot per les seves aparicions en programes de televisió com *El hormiguero*. Segons Pérez, aquesta edició és "la més potent i eclèctica" de les que s'han celebrat fins ara.

Després del pròleg que va suposar el concert de la cantautora Lianne La Havas del dia 3, i de la inauguració oficial d'ahir amb els Gossos, la programació dels pròxims dies presenta dues actuacions que d'alguna manera marquen dos extrems artístics característics del festival. Demà la sala Bikini acull el concert del britànic Michael Kiwanuka, una de les joves veus més interessants de l'actual folk-soul britànic, tal com ha interpretat el públic barceloní, que va exhaurir totes les entrades ja fa dies. I el 21 de novembre el Palau de la Música serà l'escenari del concert de Tony

El grup
 britànic Simple
 Minds. PAUL COX /
 FESTIVAL DEL MIL·LENNI

nombrosa en aquesta edició, ja que inclou bandes nascudes als anys 90 com Ocean Colour Scene, Skunk Anansie i The Divine Comedy i artistes joves com el cantautor Charlie Cunningham. La part internacional del cartell la completen propostes tan diferents com el cantant Adamo, l'explosiu Goran Bregovic i habituals del festival com Pink Martini i Nouvelle Vague.

El retorn de Pau Donés

50 palos és el nom de l'espectacle que presentarà Jarabe de Palo al Liceu el 20 de maig. Aquest concert, a piano i veu, significarà el retorn als grans escenaris de Pau Donés després de rebre tractament per superar un càncer. La programació d'aquest Festival del Mil·lenni inclou també concerts de Niña Pastori, Miguel Poveda, India Martínez, Ara Malikian, Paco Ibáñez, Chambao, Revólver, Maika Makovski, Stefano Palatchi, Rosana, Enric Montefusco i l'espectacle *Hija de la luna*, l'homenatge a Mecano. —

TRIBUNALS

El judici pel cas Pretòria coincidirà amb el del Palau

MONTSE RIART
 BARCELONA

Els dos grans casos de corrupció que l'any 2009 van sacsejar la política catalana es jutjaran pràcticament de manera simultània. Fa unes setmanes l'Audiència de Barcelona va fixar per a l'1 de març de l'any que ve l'inici del judici pel cas del saqueig del Palau de la Música i del presumpte finançament irregular de Convergència. Ara l'Audiència Nacional ha fixat data per jutjar la presunta trama de corrupció Pretòria al voltant de l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet. Segons la província a què ha tingut accés l'ARA, el judici començarà sis dies més tard, el dia 7 de març, i s'allargarà fins a l'11 de maig. En total, seran 26 sessions que se celebren a la seu que l'Audiència Nacional té a San Fernando de Henares. És el mateix lloc on ara s'estan jutjant altres grans casos de corrupció, com el primer de la trama Gurtel i el de les targetes *black*.

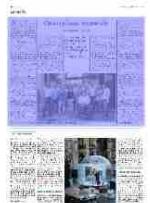
Onze acusats

L'Audiència Nacional ha necessitat un any i mig per trobar data per al judici. Al banc dels acusats s'hi asseuren 11 persones, entre les quals l'exalcalde de Santa Coloma de Gramenet Bartomeu Muñoz –que s'enfronta a sis anys de presó–; l'exdiputat del PSC Luis Andrés García, àlies *Luigi* –el suposat cervell de la trama, per a qui la fiscalia demana vuit anys de presó–, i els dos ex als càrrecs de Convergència en l'època de Jordi Pujol, Macià Alavedra i Lluís Prenafeta –per als quals se'n sol·liciten sis–. Tots estan acusats de tràfic d'influències, suborn i blanqueig de capitals. La tesi de la Fiscalia és que entre els anys 2000 i 2009 els processats es van embuxacar 45 milions d'euros en comissions il·legals, a través de diversos projectes urbanístics a Santa Coloma de Gramenet, Sant Andreu de Llavaneres i Badalona.

Les multes són milionàries i sumen gairebé 94 milions d'euros. De fet, quan el magistrat Pablo Ruz va enviar el cas a judici va imposar unes fiances totals de més de 100 milions d'euros als acusats, per garantir que tots poguessin fer front a les eventuals condemnes futures. Els embargaments que s'han hagut de tramitar als acusats que no tenien aquestes quantitats és un dels motius que han endarrerit l'inici del judici. Prenafeta i Alavedra hi arribaren en edat força avançada, igual que Fèlix Millet en el cas del Palau. —

L'exalcalde de Santa Coloma de Gramenet Bartomeu Muñoz sortint de la presó el 2009. ALBERT OLIVÉ / EFE

► 16 Noviembre, 2016

No sabemos aún cuál será el futuro exacto, la capacidad de influencia y la viabilidad de la recuperación del nacionalismo catalán (antes moderado) bajo la barroca denominación de Partit Demócrata Europeu Català (PDECat). Lo que si sabemos es que su creación ha ido asociada al paralelo proceso de estallido de la antigua Convergència i Unió (CiU), primero. Y de la consecutiva evaporación de Convergència (CDC).

Un estallido notable pues la formación bifronte desempeñó durante décadas el decisivo rol de *pal de paller* o partido hegemónico de Cataluña. Y muy relevante en el conjunto de España: por su carácter de *kingmaker* o decisivo aliado parlamentario bisagra, su compromiso con la gobernabilidad y su habilidad parlamentaria ha sido coautor de más leyes españolas que el PSOE o el PP por separado. Ha sido el tercer partido español.

El surgimiento del PDECat ha conllevado una cura de adelgazamiento, vía drástica reducción de sus componentes ideológicos. Era un *catch-all party*, un partido *abrazalo-todo*, merced al sincrétismo de una propuesta poliédrica (*Els catalans i el poder*, EL PAÍS-Aguilar, 1994).

Todos los componentes de esa oferta han acabado en el derribo interno, o extramuros. El democristiano (Unió), al promover el dueto Artur Mas- Francesc Homs su disidencia interna, conseguir su ruptura e incentivar su alejamiento; pero Unió aún existe, aunque endeudada y en sordina, mientras sus dinamiteros, Joan Rigol o Núria Gispert, han desaparecido del mapa.

El componente liberal ha recaído en *Lliures*, nuevo movimiento encabezado con un discurso eficaz para cierta clase media ur-

Convergència, evaporada

XAVIER VIDAL-FOLCH

bana por Antoni Fernández-Teixidó y algunos jóvenes leones convergentes. Otros están archivados, como Germà Gordó —al que Mas prohibió presentarse a dirigir el nuevo partido—; o Lluís Prenafeta, que bracea en aguas judiciales; o el heredero de la saga Flòid, David Madí, el gran conspirador desde su sorprendente butaca en Endesa.

El versátil pragmatismo reformista heredero de Miquel Roca, a horcajadas entre lo liberal y lo socialdemócrata, inicia un desmontaje radical de la deriva secesionista iniciada por Mas. El céustico libro de Josep López de Ler-

ma (*Cuando pintábamos algo en Madrid*, ED-Libros, 2016) refleja su indignación.

El núcleo nacionalista sin más se jubiló o apartó, tras el desastre moral y la vergüenza pública en que se autoengulló el fundador, Jordi Pujol. Y los franquistas o catalanistas (según convenga), tipo Josep Gomis, yacen en el mausoleo del olvido.

De modo que el nacionalismo-antes-moderado, ha desembocado en la anorexia doctrinal, a duras penas sanable mediante nuevas operaciones tacticistas del estilo *Casa gran del catalanisme* financiadas más o menos directamente por los recursos del caso Palau. ¿Dónde radica la causa de este desalentador resultado? A salvo de mejor hipótesis, en una triple quiebra.

Primera, la del liderazgo. El mesianismo flexible del fundador desapareció con él. Su sustituto, Mas, dio lo que dio de sí: el partido en los huesos.

Segunda quiebra, la del poder del Poder. Los exconvergentes ya no monopolizan el Poder catalán (y dilapidaron su Poder español). Como máximo, lo comparten con Esquerra y la CUP, desde la debilidad. El Poder es útil fragua de unidad y capacidad atractiva para quien lo ostenta. Pero es indispensable para una formación carente de unívoco anclaje europeo (ni liberal, ni democristiano, ni socialdemócrata o conservador, aunque una pizca de cada) y por tanto, vulnerable a cualquier crisis.

Y tercera quiebra, la de la amalgama ideológica. Gastado el nacionalismo fundacional por el uso, menguó el cemento de un magma ideológico tan polivalente. Su reemplazo por el independentismo —como receta radical pretendidamente adecuada a la desesperación de un segmento de las clases medias afines— ha sido letal al mundo CiU: donde antes había un elemento cohesionador, opera ahora un factor disolvente.

Al cabo, de todo lo construido y derribado en cuatro décadas, sólo le quedan dos activos enviables: un *president* empático y valorado, Carles Puigdemont —su elección ha sido el único gran acierto de Mas— y una valiosa red de alcaldes y concejales experimentados. Pero el primero no quiere eternizarse, y la segunda surfea en la orfandad. ¿Constituyen elementos suficientes para la reconstrucción?

La nueva dirección del PDECat en la sede del partido. / MASSIMILIANO MINOCRI

►15 Noviembre, 2016

PROPOSTES A SABADELL...

EXPOSICIONS

ALLIANCE FRANÇAISE. Sant Joan, 35. «C215. Sobre todo, los objetos». Obras originales sobre tot tipus de suports i objectes, de C215, considerat un dels millors veterans de l'art urbà. Fins el 12 de desembre.

ACADEMIA DE BELLES ARTS. Pg. Manresa, 20. Exposicions de **Carolina Corbin** (Sala I: "Respira"); **Pilar Carmona** (Sala I: "Els colors del silenci"); i **Aida Andrés** (Cub d'assaig i Sala II: "62°14'18"S 58°40'00'O Els Noms Gérids"). Fins el 10 de desembre.

DIMARTS, 15

ESPAI CULTURA FUNDACIÓ SABADELL 1859. D'en Font,

Obra de Carolina Corbin, en una de les noves exposicions a Belles Arts

«C215. Sobre todo, los objetos», el millor art urbà francès fins el 12 de desembre a l'Alliance Française

ESTEVE BARNOLA

25. «Les voix Humaines», concert en solitari de **Jordi Savall**, violagambista. Organitzat: Uiu Promotores. Concert de cinquè aniversari de la promotora sabadellense. 25 euros. 21 h

CINES IMPERIAL. Pl. Imperial, 4. Cicle d'òpera i ballet en directe des de la Royal Opera House de Londres. «Los cuentos de Hoffmann», de J. Offenbach, producció dirigida per

John Schlesinger i amb Evelino Pidò de director d'orquestra. Venda de localitats a taquilla i a www.rohencines.es. Emisió a càrrec de Versión Digital. 19.15 h

CASTELLAR DEL VALLÈS

BIBLIOTECA MUNICIPAL ANTONI TORT. Sala Boadella, 6. Del 15 de novembre al 10 de desembre. Exposició: "La desmesurada vida de Ramon Llull en els 700 anys de la seva mort". L'exposició cerca descobrir el personatge que hi ha darrere del nom de Ramon Llull, un personatge que encara té moltes coses a dir en ple segle XXI. De dilluns a divendres, de 10 a 13.30 h i de 16 a 20.30 h; dissabtes, de 10 a 13 h.

CERDANYOLA DEL VALLÈS

MAC CAN DOMÈNECH. Sant Martí, 88. Del 16 de setembre al 27 de novembre. Exposició: "Lumina". L'artista Carme Miquel, a partir dels colors i del joc de la llum que plantejen els vitralls del Museu d'Art de Cerdanyola, crea una obra amb simplicitat i materials sostenibles. La seva mirada directa i plena de frescor, des de la nostra contemporaneïtat,

expressa de manera diferent allò que la tècnica del passat feia des del coneixement tècnic i artístic. Formes i colors creen diàlegs i jocs amb la llum i la transparència acompanyades de les reflexions del crític d'art Jaume Vidal.

TEATRE ATENEU. Indústria, 38-40. Teatre: "Pasos". Una mirada al món interior d'un individu que té coses a dir o, més aviat, cridar. L'argument ens situa a un estudi de gravació, on el grup de punk-rock Goriak prepara el seu primer disc. Tot transcurre com és habitual fins que les petites picabaralles acaben agreujant-se més del compte. Diego, bateria de la formació, haurà de fer front a una situació que, per qüestions personals, li supera. 21.30 h.

MONTCADA I REIXAC

CASA DE LA VILA. Major, 32. Del 3 al 19 de novembre. Exposició "Flora y fauna marina". Fotografies de Rafael Boix.

"Les contes d'Hoffmann" a Ripollet

De dilluns a divendres, de 8 a 21h; dissabtes de 10 a 14h.

CASAL DE LA MINA. Av. de la Unitat, s/n. Del 7 al 30 de novembre. Fotografies d'insectes i animals que habiten a la Serralada de Marina. Autors: Montse López i José Jiménez.

RIPOLLET

CENTRE D'INTERPRETACIÓ DEL PATRIMONI. Del 28 d'agost al 31 de desembre del 2017. Exposició: "Andreu

Solà: la mirada d'un ripolletenc a la Catalunya modernista". Exposició de l'obra d'aquest pintor ripolletenc que va viure durant la segona meitat del segle XIX i que es va formar en els ambient artístics d'avantguarda de París. La mostra posa en relleu també la forma de treballar de Solà mitjançant fotografies i dibuixos realitzats per ell mateix.

BIBLIOTECA DE MIRA-SOL MARTA PESSARRODONA.

DIMECRES, 16

CINES IMPERIAL. Pl. Imperial, 4. DocsBarcelona del Mes estrena a sales de tot l'Estat en VOS "La Teoria Sueca de l'Amor", del director italosuec Erik Gandini. Amb estil trencador i ple de cinisme, Gandini explora l'estil de vida suec i es pregunta si una societat econòmicament benestant és sinònim d'una societat feliç. Entrada gratuïta limitada a l'aforament. Col·loqui posterior amb el filòsof Oriol Farrés 18.30 h

LA LLAR DEL LLIBRE. Sant Antoni, 20/Les Valls, 29. Presentació del llibre «Historia de las series», de Toni de la Torre, editat per Roca Editorial. A càrrec del propi autor. 19.30 h

Plaça d'Ausiàs March, 2. Dimecres 2, 9, 16, 23 i 30 de novembre. Curs de guió cinematogràfic. A càrrec de Jordi Cadena. Places limitades. Cal inscriure's al taulell de la biblioteca. 19h.

CENTRE CULTURAL. Del 4 al 23 de novembre. Exposició: "Enric Granados: un estiu a Cerdanya". L'Associació d'Artistes Plàstics de Cerdanya presenta una mostra col·lectiva de les obres plàstiques que s'han realitzat en homenatge al centenari de la mort del músic Enric Granados, un home de cultura nascut a Lleida, d'obra extensa i reconeguda, que va col·laborar amb el Palau de la Música.

TEATRE AUDITORI DE MERCAT VELL. 15 de novembre. Òpera en directe: "Les contes d'Hoffmann". Projecció des de l'Òpera Nacional de París d'aquesta peça musical de Jacques Offenbach amb llibret en francès de Jules Barbier. 19.30 h.

CULTURA

Lorca visitó un León hermoso y muy frío

Samuel Díez pone música a los telegramas del poeta **Página 58**

E. GANCEDO | LEÓN

■ El telegrama es rápido y aperruñado como buen telegrama, pero también revelador. Después de visitar diversas ciudades gallegas, Federico García Lorca recaló en León y desde allí escribe a sus padres. Les dice que está bien y que también lo está su profesor Martín Domínguez Berrueta, salmantino de una saga muy vinculada a la ciudad. Corre el mes de octubre de 1916 y, a sus 18 inquietos años, ese viaje por el Norte le está dispensando al joven Lorca un alegre filón de incentivos culturales y motivos creativos. Pero los bolsillos del granadino se vacían. «Papá, mándame por giro postal telegráfico cien pesetas. No hay dinero», le ruega. De la ciudad apunta: «León es hermoso. Hace frío».

Ahora, inspirado en gran parte por un periplo que, además de a Santiago, Coruña, Lugo, Pontevedra y Ourense, llevó a Lorca y a otros cuatro estudiantes de la Universidad de Granada a visitar Ávila, Salamanca, Zamora, Burgos y Segovia, el guitarrista Samuel Díz se inspira en ese periplo para componer un disco que presentará el próximo día 24 en Astorga y el 25 en León

Hubo otra ocasión

Lorca volvería al menos una vez más a la ciudad, cuando recogió ejemplos de nanas en leonés

que musical, *Impresiones y paisajes*, como el primer libro de Lorca. Un disco de guitarra intensa, literaria e inspirada que dará a conocer, entre otros lugares, el próximo 24 de noviembre en el Museo Romano de Astorga y, un día después, en el Teatro El Alcázar de la capital leonesa.

La gira cuenta, al menos en algunas de sus citas, aunque no en las leonés, con la participación del hispanista Alan Gibson, quien dio a conocer algunos de los germinales textos que el autor bosquejó durante aquella excursión de más de veinte días. «Al joven García Lorca le llamó la atención, cómo no, el intenso verdor del paisaje, la neblina y la melancolía. Antes sólo había visto el Mediterráneo —explicaba Gibson, según recuerdan los promotores del espectáculo—. «La visita hizo una importante

«León es hermoso. Hace mucho frío»

Hace un siglo, Lorca visitó León. Lo hizo en el transcurso de un apretado viaje estudiantil que le llevó por diversas ciudades del Norte y en el que tomó apuntes y recibió pocas impresiones creativas. Ahora, el guitarrista Samuel Díz se inspira en ese periplo para componer un disco que presentará el próximo día 24 en Astorga y el 25 en León

impronta sobre su sensibilidad».

Pero Lorca volvería otras veces a León. En agosto de 1933 llegó al Teatro Principal con su celeberrima compañía de teatro popular, La Barraca (fue cuando perdió el papel con la introducción inicial que solía hacer y se desquitó «recitando maravillosamente a Machado», como recordaba su amigo y compañero en el grupo, el leonés Luis Sáenz de la Calzada), estancia en la que los apuntes leoneses y las huellas en la prensa son mucho más numerosas —y hay referencias, aunque sólo orales, de una anterior en 1907—. Por ejemplo, los especialistas han hallado que, durante la visita de 1933, Lorca se preocupó por recoger y después musicalizar varias nanas —ese género que tanto apreciaba— en leonés, como la que reza: «El que está en la puerta/ que no entre agora,/ que está el padre en casa/ del nenú que adora».

Nacido en Tuy en 1986, Samuel Díz se graduó en 2009 en el Conservatorio Superior de Música Manuel Castillo de Sevilla. Amplió su formación artística con los guitarristas Ailen Garagic y Daekun Jang, junto con el magisterio de José Luis Rodrigo en los cursos de Música en Compostela, donde recibe el Premio Andrés Segovia-J.M. Ruiz Morales. Actúa en diferentes países de los continentes europeo, americano y africano, destacando sus presentaciones en la Universidad de Yale y en el University College Cork de Irlanda, en el Harare International Festival of the Arts de Zimbabwe, así como en el Palau de la Música Catalana, donde recibe el Premio de la Crítica El Primer Palau por el kestival y coherencia del programa, demostrando un sonido muy diáfano con la guitarra».

El guitarrista Samuel Díz, transcripción del telegrama que Lorca envió desde León, y bosquejo original de la agenda del viaje. XOSÉ DURÁN/DL

A su familia (6)

[Telegrama]

León, [25] octubre 1916¹⁸

Federico García. Gran Vía, 34 l/0 Izquierdo

Queridos padres:

Estoy en León desde ayer hasta santiago coruña lug - copia de guarnome mucho ayer todo el dia en lug salieron cosas q qigrafico ayuntamiento q recibimos papa mandame por giro postal qigrafico ayuntamiento q recibimos papa mandame en seguida a lug instituto todos q piden a sus casas es ms grande q qigrafico telefonemas y cartas alemanes q qigrafico ayuntamiento hace mucho frío en santiago coruña grande mucha nieve hermoso hace mucho frío en santiago coruña qigrafico ayuntamiento nos recibió el cardenal conterfentismo recordamos a lug qigrafico a mis hermanos don martin (dominguez bernabeu) estan bien federico.

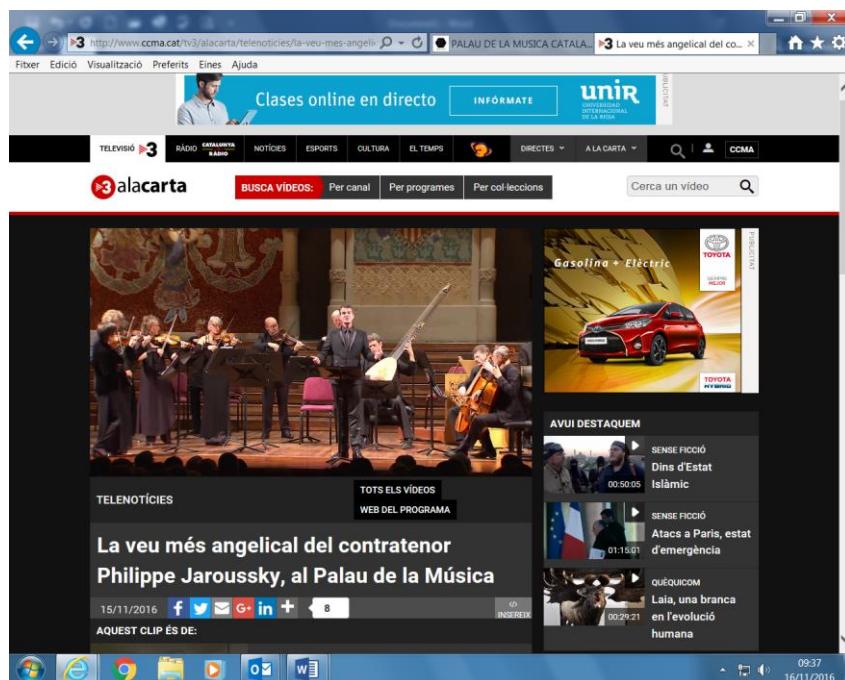
TV3-Telenotícies Migdia

15-11-2016

Reportatge amb imatges de l'assaig i del concert del contratenor **Philippe Jaroussky** (**Palau Grans veus**) del 14-11-2016 al Palau de la Música Catalana. La peça inclou declaracions del cantant, que va actuar amb la Freiburger Barockorchester, dirgida per Petra Müllejans, i va interpretar obres de Telemann i Bach.

Enllaç:

<http://www.ccma.cat/tv3/alacarta/telenoticies/la-veu-mes-angelical-del-contratenor-philippe-jaroussky-al-palau-de-la-musica/video/5631844/#>

Let's be friends! Like spacesXplaces on Facebook >> Like

SPACES X PLACES

(<http://www.spacesxplaces.com/>)

PLACES ([HTTP://WWW.SPACESXPLACES.COM/PLACES/](http://WWW.SPACESXPLACES.COM/PLACES/))

PALAU DE LA MUSICA CATALANA | BARCELONA |

Posted on November 1, 2016 (<http://www.spacesxplaces.com/palau-de-la-musica-catalana-barcelona-modernist-architecture-spain/>)

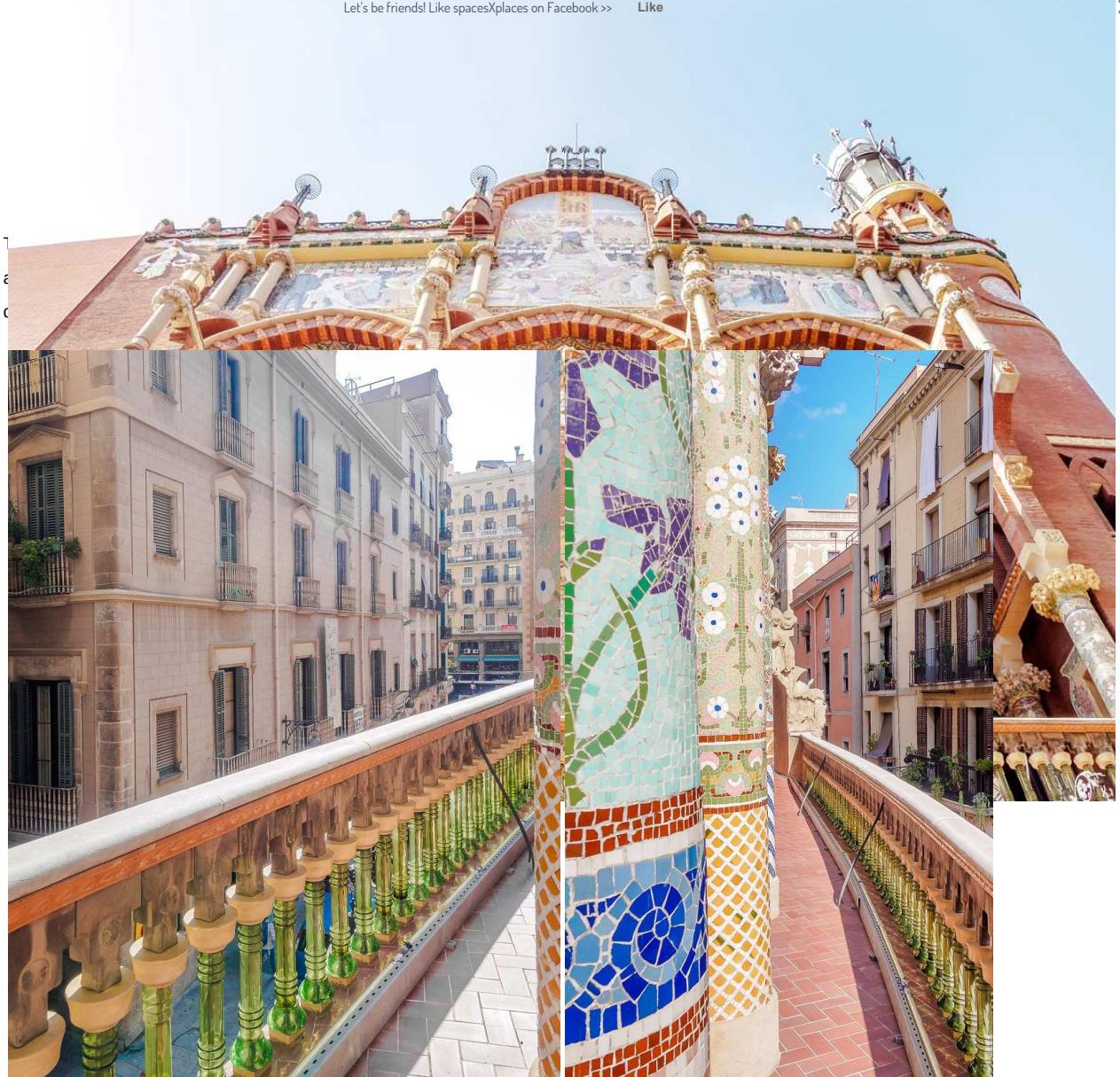

(<http://www.spacesxplaces.com/palau-de-la-musica-catalana-barcelona-modernist-architecture-spain/>)

Among the narrow streets that characterize La Ribera district in Barcelona, Spain, you can stumble across a very articulated facade and realize you are in front of Palau de la Música Catalana (<http://www.palaumusica.cat/en/>), a concert hall that is an icon of Modernist architecture.

But if you think Antoni Gaudí is the only Modernist architect who made Barcelona at the beginning of the 20th century then you should even know Lluís Domènech i Montaner, the architect who designed Palau de la Música Catalana.

(<http://i2.wp.com/www.spacesxplaces.com/wp-content/uploads/palau-de-la-musica-catalana-in-Barcelona-Spain-designed-by-the-architect-Lluís-Domènech-i-Montaner-14.jpg?fit=818%2C600>)

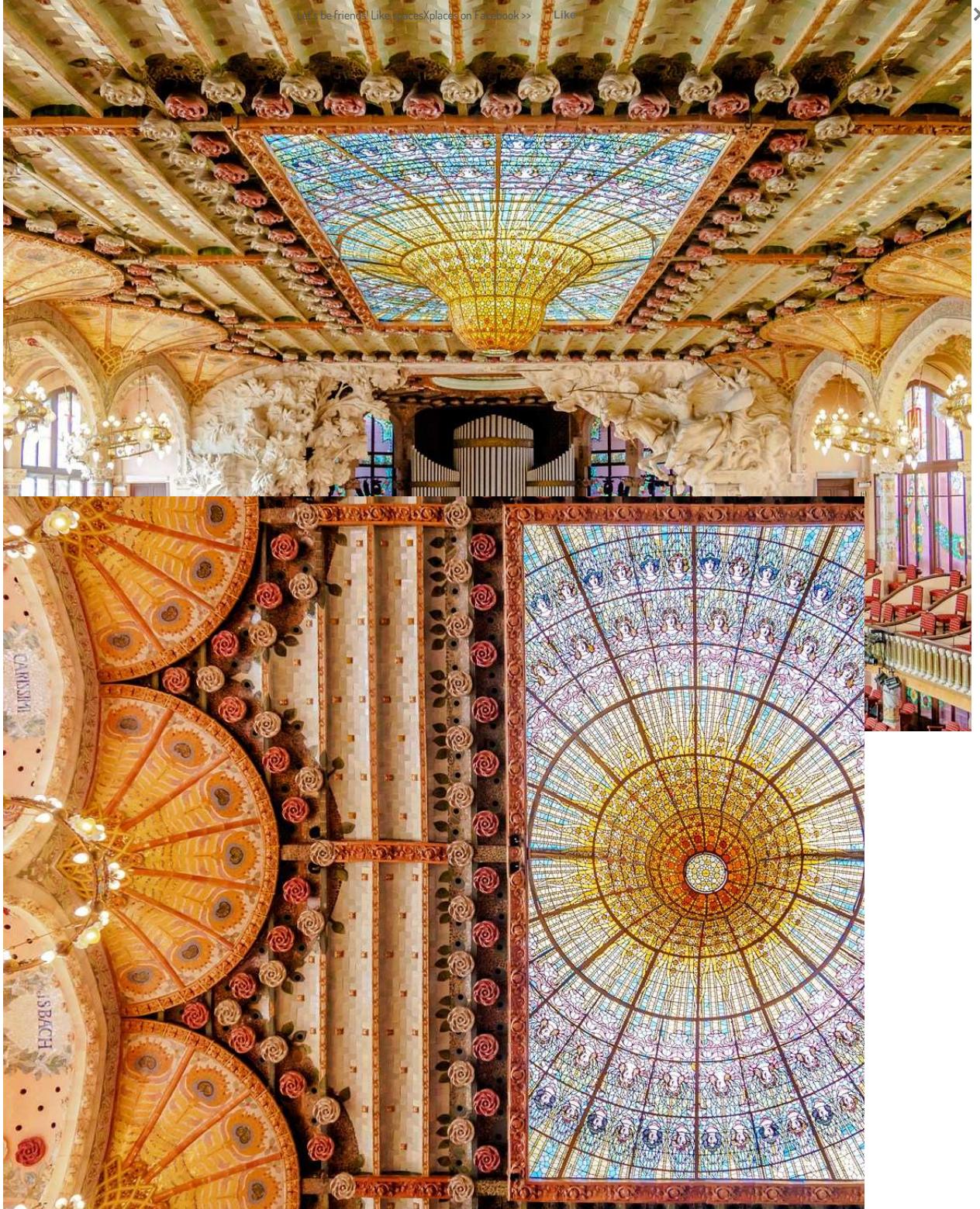

The concert hall is the absolute masterpiece of Montaner and it is the only auditorium in Europe that is entirely illuminated by natural light during the daylight hours.

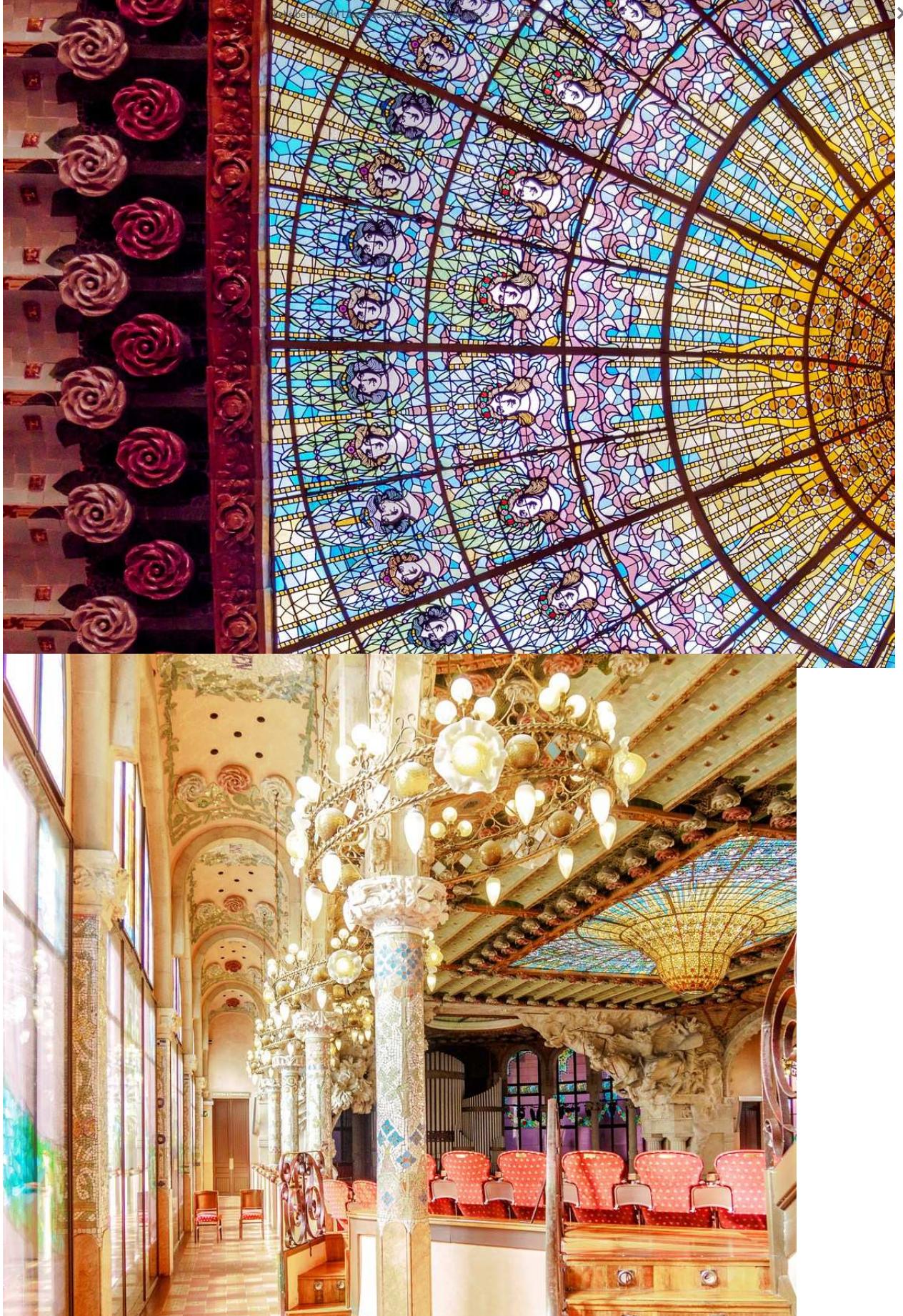
As you can see the amount of decorations in the concert hall is so overwhelming that it is hard to focus on a single element even though the blue and gold stained glass and shimmering skylight is the absolute protagonist of the scene and with all that richness in details and radiant colours you'll find that it's quite hard to keep your eyes away from it.

Even all the bright coloured mosaics, which are made by ceramic tiles called *trencadis* (the same used in the **City of Arts and Sciences in Valencia** (<http://www.spacesxplaces.com/city-of-arts-and-sciences-valencia/>)), are definitely worth a close-up look even though they cover the majority of the interior surface and take even a moment to admire the floral capitals on top of the columns and the sculpture clusters that enrich the interior decorations of Palau de la Musica Catalana.

(<http://i2.wp.com/www.spacesxplaces.com/wp-content/uploads/palau-de-la-musica-catalana-in-Barcelona-Spain-designed-by-the-architect-Lluís-Domènech-i-Montaner-10.jpg?fit=795%2C600>)

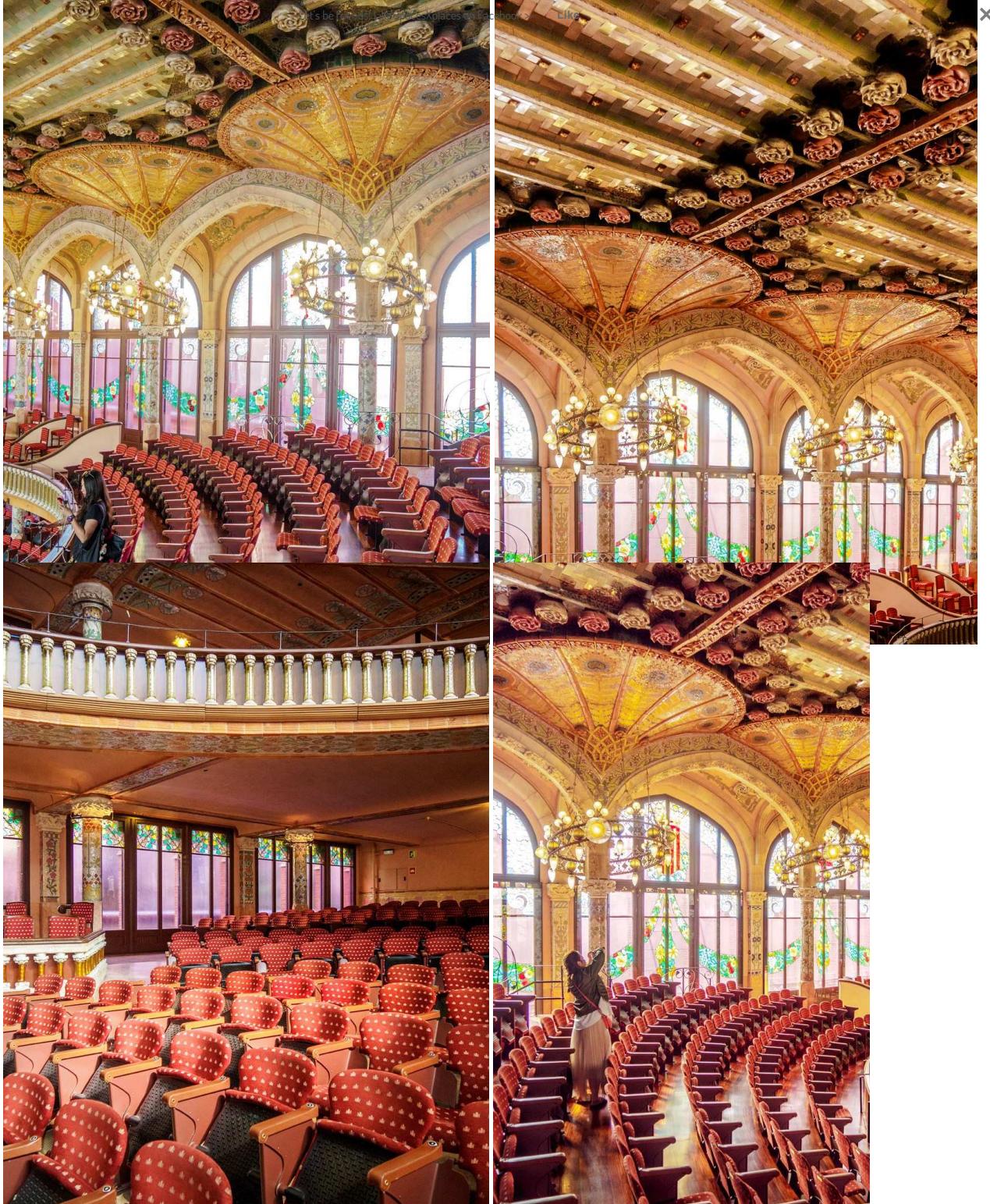

(<http://il.wp.com/www.spacesxplaces.com/wp-content/uploads/palau-de-la-musica-catalana-in-Barcelona-Spain-designed-by-the-architect-Lluís-Domènech-i-Montaner-7.jpg?fit=800%2C600>)

(<http://i2.wp.com/www.spacesxplaces.com/wp-content/uploads/palau-de-la-musica-catalana-in-Barcelona-Spain-designed-by-the-architect-Lluís-Domènech-i-Montaner-11.jpg?fit=452%2C600>)

(<http://i0.wp.com/www.spacesxplaces.com/wp-content/uploads/palau-de-la-musica-catalana-in-Barcelona-Spain-designed-by-the-architect-Lluís-Domènech-i-Montaner-9.jpg?fit=450%2C600>)

The guided tour is absolutely recommended, the building is way more impressive on the inside and the concert hall is a must-see if you are in Barcelona so check out the official website to know more.

PALAU DE LA MUSICA CATALANA (<http://www.palaumusica.cat/en/>)
C/ Palau de la Música, 4-6, 08003

All photos and words by Nancy Da Campo

IF YOU ENJOYED IT THEN SHARE IT!

- [\(http://www.spacesxplaces.com/palau-de-la-musica-catalana-barcelona-modernist-architecture-spain/?share=facebook&nb=1\)](http://www.spacesxplaces.com/palau-de-la-musica-catalana-barcelona-modernist-architecture-spain/?share=facebook&nb=1)
- [\(http://www.spacesxplaces.com/palau-de-la-musica-catalana-barcelona-modernist-architecture-spain/?share=twitter&nb=1\)](http://www.spacesxplaces.com/palau-de-la-musica-catalana-barcelona-modernist-architecture-spain/?share=twitter&nb=1)
- [\(http://www.spacesxplaces.com/palau-de-la-musica-catalana-barcelona-modernist-architecture-spain/?share=pinterest&nb=1\)](http://www.spacesxplaces.com/palau-de-la-musica-catalana-barcelona-modernist-architecture-spain/?share=pinterest&nb=1)